

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัญหาและสร้างยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน ด้านการจัดโครงสร้างงานการเงิน ด้านการจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน ด้านการดำเนินงานการเงิน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงิน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานการเงิน ด้านการจัดโครงสร้างงานการเงิน ด้านการจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน ด้านการดำเนินงานการเงิน ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงิน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท
2. เพื่อนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนในการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย ให้แล้วเสร็จตามกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 สร้างเครื่องมือวิจัย
- 1.4 นำเครื่องมือเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข
- 1.5 ปรับปรุงเครื่องมือและสร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
- 1.6 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.7 วิเคราะห์ข้อมูลและนำไปจัดสร้างยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน
- 1.8 นำยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
- 1.9 สรุปผลการวิจัยและนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นประชากรในปีการศึกษา 2545 ได้แก่

2.1 อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน	จำนวน	15	คน
2.2 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน 4 ฝ่าย	จำนวน	60	คน
2.3 หัวหน้าหมวดวิชาทุกหมวดวิชา	จำนวน	120	คน
รวมประชากร	จำนวน	195	คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาการบริหารงานการเงินในด้าน การจัดโครงสร้างงาน การเงิน การจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน การดำเนินการงานการเงิน และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงินของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท จำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน

ฉบับที่ 2 สำหรับหัวหน้าหมวดวิชา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานการเงิน จำนวน 36 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์และแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชัยนาท เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรในการวิจัย

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ จากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดชัยนาท ไปถึงผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยทุกโรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวม

ข้อมูลซึ่งผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่ง และเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาการเก็บข้อมูลตามความเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย

ช่วงที่ 2

1. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์และแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพของยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน ส่งไปยังผู้เชี่ยวชาญทางไปรษณีย์ เพื่อให้ตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพ โดยกำหนดระยะเวลาการตรวจสอบตามความเหมาะสม

3. ผู้เชี่ยวชาญส่งยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน ที่ตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพแล้ว กลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. ผู้วิจัยนำเสนอยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมาทั้งหมด มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัย

2. หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของแบบสอบถามตอนที่ 1

3. การแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4. จัดลำดับความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การบริหารงานการเงินจากแบบสอบถามปลายเปิด ตอนที่ 2

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานการเงิน

ปัญหาการบริหารงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.61$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงิน จะมีปัญหามากกว่าด้านอื่น มีค่าเฉลี่ยสูง 2.71 และด้านการดำเนินงานการเงิน มีปัญหาน้อยกว่าด้านอื่น มีค่าเฉลี่ย 2.55 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ด้านการจัดโครงสร้างงานการเงิน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.63$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 9 การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างงานการเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.92 รองลงมาได้แก่ ข้อ 8 การนิเทศโครงสร้างงานการเงินให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจตรงกัน มีค่าเฉลี่ย 2.89

1.2 ด้านการจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.56$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 13 บุคลากรที่ทำหน้าที่ด้านการเงินมาจากครูสายปฏิบัติการสอนมีงานอื่นมาก มีค่าเฉลี่ย 2.86 รองลงมาได้แก่ ข้อ 15 ความต่อเนื่องในการอบรมพัฒนาบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.78

1.3 ด้านการดำเนินการงานการเงิน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.55$) ทั้งนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 18 การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการเงินเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 2.86 รองลงมา ได้แก่ ข้อ 20 กฎหมาย ระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานการเงินเปลี่ยนแปลงบ่อย มีค่าเฉลี่ย 2.84

1.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงิน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.71$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 34 ความหลากหลายและทันสมัยของเทคโนโลยี ที่นำมาใช้ในการบริหารงานการเงินในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.94 รองลงมาได้แก่ ข้อ 33 ความสามารถของโรงเรียนในการจัดหาเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารงานการเงิน มีค่าเฉลี่ย 2.78

2. สรุปข้อเสนอแนะการบริหารงานการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ด้านการจัดโครงสร้างงานการเงิน

2.1.1 ต้องขึ้นตรงกับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ และต้องจัดให้มีคณะกรรมการอีก 1 ชุด ทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจสอบงานการเงิน

2.1.2 บุคลากรในโรงเรียนทุกคนต้องรับรู้โครงสร้างงานการเงิน

2.1.3 ต้องมีการแบ่งงานและมีหลักเกณฑ์อย่างชัดเจน

2.1.4 ผู้บริหารต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้าง

2.1.5 ต้องจัดระบบบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการ

2.2 ด้านการจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน

2.2.1 ต้องจัดหาบุคลากรที่มีความรู้และทำหน้าที่การเงิน โดยตรงเพียงอย่างเดียว

2.2.2 ต้องเป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่เฉพาะ ไม่มีคาบสอน

2.2.3 ต้องสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถด้านนี้โดยเฉพาะ

2.2.4 ต้องมีบุคลากรทำหน้าที่งานการเงินมากกว่า 1 คน

2.2.5 ต้องหมั่นเวียนบุคลากรทำหน้าที่งานการเงิน

2.3 ด้านการดำเนินการงานการเงิน

2.3.1 ต้องเป็นไปตามระเบียบการเงิน

2.3.2 มีการพรรณนางานอย่างชัดเจนและมีระบบตรวจสอบ

2.3.3 ต้องชี้แจงให้ครูอาจารย์และบุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจเรื่องงานการเงินร่วมกัน

2.3.4 ต้องมีการตรวจสอบในรูปคณะกรรมการ และตรวจสอบโดยบุคคลภายนอก

2.3.5 ต้องจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการเงินเป็นแนวทางการปฏิบัติ

2.4 ด้านการใช้เทคโนโลยีบริหารงานการเงิน

2.4.1 ต้องฝึกเจ้าหน้าที่การเงินได้ใช้เทคโนโลยี เพื่อสะดวกและรวดเร็วในการทำงาน

2.4.2 อบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.4.3 โรงเรียนต้องส่งเสริมการจัดหาเทคโนโลยี

2.4.4 ต้องมีข้อมูลด้านการเงินจัดเก็บด้วยคอมพิวเตอร์

2.4.5 ต้องนำโปรแกรมการบริหารงานการเงินมาใช้

3. ยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน

ผู้วิจัยศึกษา หลักการ ทฤษฎี หนังสือ เอกสารงานวิจัย และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม แล้วนำผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม และนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา จากมากไปหาน้อย แล้วดำเนินการสร้างเป็นยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงิน ตามที่จัดลำดับไว้ โดยได้รับการตรวจให้คำเสนอแนะ จากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพยุทธศาสตร์ ปรากฏดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท

ปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานการเงินที่ทันสมัย

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้การบริหารงานการเงิน มีความถูกต้องสะดวกรวดเร็ว ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้มีอุปกรณ์เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงินที่ทันสมัยและความหลากหลาย

วิธีดำเนินการ

1. สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาเทคโนโลยี
2. นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการบริหารงานการเงิน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป และระบบ ICT
3. ประเมินผลการจัดหา และการใช้เทคโนโลยี เพื่อรายงาน และปรับปรุงพัฒนา

ปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการเงิน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้และ เข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงานการเงินและมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างงานการเงิน
2. เพื่อให้มีโครงสร้างการบริหารงานการเงินที่ชัดเจนและครอบคลุมภาระงาน

วิธีดำเนินการ

1. นิเทศโครงสร้างงานการเงินให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับรู้ และเข้าใจตรงกัน
2. บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือกันศึกษาขอบข่าย และภาระงานการเงินเพื่อจัดโครงสร้างงานการเงินที่มีความชัดเจน
3. ประเมินการจัดทำโครงสร้างงานการเงิน เพื่อรายงาน และปรับปรุงพัฒนา

ปรับปรุงการจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงินเพื่อพัฒนาสู่คุณภาพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่การเงิน ที่มีความรู้ความสามารถ ตรงกับภาระงาน ปฏิบัติหน้าที่การเงิน ได้เต็มเวลา และมีจำนวนเหมาะสมกับสายงาน

2. เพื่อให้บุคลากรที่ทำหน้าที่การเงิน ได้รับการอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการเงินอย่างต่อเนื่อง

วิธีดำเนินการ

1. จัดวางแผนบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงินให้ตรงกับภาระงาน ความรู้ความสามารถ มีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสม

2. นิเทศการปฏิบัติงานการเงิน และจัดอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านการเงิน โดยสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

3. ประเมินความเหมาะสมในการจัดบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงิน เพื่อรายงาน และปรับปรุงพัฒนา

ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานการเงินสู่มืออาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีเอกสาร ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานการเงิน ที่เป็นปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นแนวปฏิบัติและอ้างอิง

2. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงิน เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้

วิธีดำเนินการ

1. จัดวางมาตรฐานระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบ

2. รวบรวมระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่งต่างๆที่เกี่ยวกับงานการเงิน ที่เป็นปัจจุบัน เข้ารูปเล่ม เพื่อศึกษาค้นคว้าและอ้างอิง

3. จัดทำคู่มือปฏิบัติงานการเงินที่ชัดเจน ถูกต้องทันสมัย เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

4. ประเมินการปฏิบัติงานการเงิน และการจัดทำเอกสาร เพื่อรายงาน และปรับปรุงพัฒนา

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาการบริหารงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภาวิณี กันต์สุ่ม (2534 : 184-185) พบว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่การเงินมีความตรงกันว่า การบริหารงานการเงินบำรุงการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชัยนาท มีการจัดการบริหารงานการเงินด้าน การจัดโครงสร้างงานการเงิน การจัดบุคลากรทำหน้าที่การเงิน การดำเนินการงานการเงิน และการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานการเงิน คล้ายคลึงกันโดยแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันไม่มากนัก อีกทั้งผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารงานการเงินมานาน และได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับงานการเงินอยู่เสมอ จึงทำให้ปัญหาการบริหารงานการเงิน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย บุญศาสตร์ (2534) พบว่า งานบริหารงานธุรการและการเงินโรงเรียน เป็นเรื่องที่ต้องให้ความสนใจ ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ด้านศิริวุฒิ (2541) พบว่า ผู้บริหารมีวิธีการบริหารงานการเงิน โดยศึกษาความต้องการของโรงเรียน นำมาใช้ในการวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีให้สอดคล้องกับงบประมาณที่มีอยู่ ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบของราชการ มีการจัดหน่วยงานทำหน้าที่รับเงิน จ่ายเงิน บัญชี และฝ่ายตรวจสอบภายใน มีการพิจารณาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงาน ส่งเสริมบุคลากรเข้ารับการศึกษาอบรม มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาช่วยในการบันทึกข้อมูลการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับ Ailessi and Trollip (อ้างถึงใน กิดานันท์ มลิทอง. 2535 : 185) ได้กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารไว้ว่า ในด้านของการบริหารสถาบันการศึกษา คอมพิวเตอร์สามารถช่วยผู้บริหารทำงานด้านต่างๆ เช่น การทำบัญชี การจัดเก็บบันทึกข้อมูล และการควบคุมทรัพย์สินของสถาบัน

2. หัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานการเงินของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท โดยภาพรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่

ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คุชฎี ภาชนะพรรณ (2533) พบว่า ด้านการจัดการแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ทั้งของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานการเงิน มีปัญหา ระดับปานกลาง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ภาวิณี กันต์สุ่ม (2534 : 184-185) พบว่า ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่การเงินมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารเงินบำรุงการศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากดังนี้ การจัดทำแบบแผนการใช้จ่ายเงิน การควบคุมและการตรวจสอบ การจ่ายเงิน การรับเงินและการทำบัญชีการเงิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ได้ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารเช่นเดียวกัน โดยจะเป็นคณะกรรมการบริหารฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะต้องให้ความสนใจศึกษาหาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย คำสั่ง และแนวปฏิบัติทางการเงิน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย บุญศาสตร์ (2534) พบว่า การบริหารงานธุรการและการเงินโรงเรียนนั้นเป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียน จะต้องให้ความสนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกมล บัณฑิตเดช (2538 : 71) พบว่า ด้านทักษะการบริหารงานการเงินของหัวหน้าฝ่ายการเงิน และผู้เกี่ยวข้องควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการจัดระบบการบริหารงบประมาณการเงิน สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานการเงินแก่ผู้ร่วมงาน และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ด่านศิริวุฒิ

(2541 : 63) พบว่า การบริหารงานการเงินเป็นงานที่มีความสำคัญ เป็นงานบริหารที่อยู่ในกรอบมากกว่าด้านอื่น เพราะการเงินต้องอ้างอิงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การบริหารงานการเงินที่อยู่นอกกรอบย่อมหมายถึงความบกพร่อง เสี่ยงชื่อเสียง หรืออาจถูกลงโทษทางวินัยได้

3. ยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยนาท ตามที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น โดยศึกษาหลักการ ทฤษฎี หนังสือ เอกสารงานวิจัย และนำผลการวิเคราะห์ปัญหาตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยได้รับการตรวจสอบให้คำแนะนำจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบรูปแบบและคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยต่างๆ ดังนี้

3.1 ปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานการเงิน การใช้เทคโนโลยีการบริหารงานการเงินในโรงเรียน จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานสูง สอดคล้องกับ กฤษมันต์ วัฒนามรงค์ (2536 : 3) ได้กล่าวว่า อิทธิพลของเทคโนโลยีทำให้มีการเปลี่ยนแปลงด้านวิธีการบริหารและจัดการ ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างสูงสุด สอดคล้องกับ กิดานันท์ มลิทอง (2535 : 185) ได้กล่าวไว้ว่าคอมพิวเตอร์ช่วยให้ผู้บริหารทำงานด้านบัญชี การจัดเก็บบันทึกข้อมูล และการควบคุม

ทรัพย์สินของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ค่านศิริวุฒิ (2541) พบว่า ผู้บริหารนำคอมพิวเตอร์มาช่วยเก็บบันทึกข้อมูลและคำนวณ

3.2 ปรับโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการเงิน สอดคล้องกับ ชารี มณิศรี (2525 : 66) ได้แบ่งงานการเงินออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายรับเงิน ฝ่ายจ่ายเงิน และฝ่ายลงบัญชี สอดคล้องกับ สมพงษ์ ธรรมอุปกรณ์ และคณะ (2537 : 26) กล่าวถึงการจัดระบบงานการเงินในโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้ ฝ่ายรับเงิน ทำหน้าที่รับเงินหรือดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินประเภทต่างๆ ฝ่ายจ่ายเงินทำหน้าที่จ่ายเงินทุกประเภทเมื่อหลักฐานถูกต้อง และได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ฝ่ายบัญชีและลงทะเบียน ทำหน้าที่ลงบัญชีและทะเบียนทุกเล่มให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ค่านศิริวุฒิ (2541) พบว่า ผู้บริหารมีวิธีการบริหารงานการเงิน โดยมีการจัดหน่วยงานเป็น ฝ่ายรับเงิน จ่ายเงิน บัญชี และฝ่ายตรวจสอบภายใน

3.3 ปรับปรุงการจัดบุคลากรที่ทำหน้าที่การเงินเพื่อพัฒนาสู่คุณภาพ สอดคล้องกับ สมพงษ์ ธรรมอุปกรณ์ และคณะ (2537 : 1) ได้อธิบายถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่การเงินไว้ดังนี้ รู้ประเภทของเงินที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน รู้ระเบียบกฎหมาย รู้วิธีดำเนินการเบิกจ่าย จัดเก็บ รู้วิธีทำบัญชี ทะเบียน และการใช้แบบพิมพ์ต่างๆ สอดคล้องกับ กัญญา สาทร (2526 : 186) ซึ่งได้กำหนดการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้ ศึกษางานไปพร้อมกับการปฏิบัติงาน ปฐมนิเทศวิธีการทำงานในฐานะผู้ช่วยไปก่อน ฝึกงานต่อจากภาคทฤษฎี ใช้เวลาทำงานบางส่วนไปปรับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรทัย ค่านศิริวุฒิ (2541) พบว่า ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทำหน้าที่งานการเงิน และส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรมพัฒนา

3.4 ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินการงานการเงินสู่มืออาชีพ การดำเนินงานการเงินในโรงเรียนมีขอบเขตกว้าง ซึ่ง ดุสิต ทิวถนอม (2538 : 134-154) ได้กล่าวไว้ว่า ประกอบด้วย การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำเงินส่งคลัง และการตรวจสอบภายใน เป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องศึกษา ระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะปฏิบัติได้ถูกต้อง และเป็นการป้องกันการผิดพลาดในการปฏิบัติงานการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย บุญศาสตร์ (2534) พบว่า การบริหารงานการเงินในโรงเรียน เป็นเรื่องจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจ ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย คำสั่งต่างๆ เพราะถ้าเกิดการผิดพลาดผู้เกี่ยวข้องและผู้ปฏิบัติ อาจผิดวินัยและถูกลงโทษ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกมล บัณฑิตเดช (2538 : 71) พบว่า หัวหน้าฝ่ายการเงินควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับระเบียบ แนวทางปฏิบัติงานการเงินที่จำเป็น

และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีรพงศ์ ชงภักดิ์ (2543) พบว่า การรับจ่ายเงินควรมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ควรมีการนิเทศให้บุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้ และให้มีการตรวจสอบเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (2545 : 33) ที่ได้กำหนดระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในเพื่อให้หน่วยรับตรวจ มีแนวทางในการจัดระบบควบคุมภายใน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของประเทศชาติโดยรวม

อย่างไรก็ดีการบริหารจัดการด้านงานการเงินยังมีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่าย จึงควรที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เช่น ในการจัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของโรงเรียน จำเป็นต้องประสานสอดคล้องกันไปด้วย การแก้ไขปัญหาในโรงเรียนหรือองค์กรใดก็ตาม มักจะมีความเกี่ยวพันกันระหว่างปัญหาแต่ละด้าน จึงไม่อาจที่จะดำเนินการแก้ไข เพียงด้านใดด้านหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จเพียงลำพังได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โรงเรียนควรจะนำยุทธศาสตร์การบริหารงานการเงินที่ผู้วิจัยนำเสนอ มาดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจัดการด้านงานการเงินของโรงเรียนโดยเร่งด่วน
ไม่ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคในระดับใด ทั้งนี้เพราะการบริหารงานการเงินมีความสำคัญที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของงานวิชาการที่เป็นภารกิจหลักของโรงเรียน

1.2 ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานการเงิน ในด้านต่าง ๆ นั้น โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการประเมินผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอทุกระยะ เพื่อที่จะได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข ให้การดำเนินงานการเงินมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานการเงินเพิ่มเติม ทั้งนี้อาจพิจารณาจากผลการวิจัยครั้งนี้ ว่ายังมีเรื่องใดบ้างที่เป็นปัญหา หรือน่าจะเป็นปัญหาต่อการบริหารงานการเงิน เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้แก้ไขปัญหาให้ได้ผลดีที่สุด

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการบริหารงานการเงินในโรงเรียนด้านอื่นๆเพิ่มเติม เช่น จำนวนนักเรียน คุณวุฒิของผู้ได้รับ

มอบหมายให้ทำงานด้านงานการเงิน การใช้เวลาในการปฏิบัติงานการเงิน เป็นต้น และอาจ
ศึกษาวิจัยในเรื่อง ดังกล่าวนี้อีกกับกลุ่มประชากรอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University